

Prihodnjo nedeljo, t. j. dne 28. julija, se vrši drugi piknik članskega kluba "Iskra" na Pirin. V tarjevih farmah. Sadarjev vester bo igral vesele poskočnice, za vso drugo zabavo pa bo preskrbel veselični odbor.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV P.T.G. & P.O. CO.
221 St. Clair Ave. Henderson 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

VATRO J. GRILL, Editor
Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto \$5.50
Za 6 mesecev \$3.00; za 3 mesece \$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto \$6.00
Za 6 mesecev \$3.25; za 3 mesece \$1.60
Za Zedinjene države in Kanado za celo leto \$4.50
Za 6 mesecev \$2.50; za 3 mesece \$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev \$4.00; za celo leto \$8.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at
the Post-Office at Cleveland, Ohio, Under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Revolta v Avstriji in drugo

Poročila z Dunaja javljajo, da je tam izbruhnila revolta avstrijskih oboževalcev Adolfa Hitlerja. Uporniki so baje zasedli vladno brezlično oddajno postajo, odkoder so razširjali v svet vest, da je Dollfuss odstopil, a so se morali kmalu umakniti policiji, ki jih je pregnala s puškami in ročnimi granatami. Poročila tudi govore o ogorčenih pouličnih bojih, v katerih je padlo že več ljudi. Koliko se vsa ta poročila ujema z dejstvi, seveda ne vemo še; mogoče so pretirana, dasi obstaja možnost, da je stvar resna. Vendar pa to ni najbolj zanimiva novica iz Avstrije; zanimivejša je vest, da sta se Hitler in Mussolini baje sporazumela, da mora Dollfuss oditi v pozabljenje, na njegovo mesto pa bi prišel sedanji avstrijski poslanik v Rimu, ki bi izvedel volitve, katerih bi se smeli udeležiti tudi naciji.

Kakšne, bi bile te volitve, če bi prišlo do njih? Svobodne? Malo verjetno. Prej-kone bi bile to volitve terorja, katerih se delavska stranka ne bi smela udeležiti in ki bi utegnile prinesiti nacijem "večino."

Recimo, da bi se to zgodilo. Ali bi bili avstrijski delavci kaj na boljem? Izkušnje nam povedo, da bi se njihov položaj prav nič ne izboljšal. Edina razlika v slučaju nacistične "zmage" bi bila v tem, da bi naciji terorizirali avstrijsko delavstvo odkrito, ne da bi se pri tem izgovarjali "na Boga," kakor dela "krščanski" palčji "junak" Dollfuss. Druge razlike bi ne bilo.

Sicer pa je malo verjetno, da bi Mussolini dovolil nacijem, da zavladajo v Avstriji, kajti to bi se ne strinjalo z njegovimi nameni, ki jih ima z Avstrijo.

* * *

Dillinger, ki je tisoče Američanov zanimal mnogo bolj, nego vsi ekonomski in socialni problemi, ki nas davijo, je torej končal svojo zločinsko kariero. No, saj drugega ni bilo pričakovati. Prej ali slej doleti vsakega takega desperada podobna usoda, kajti lovec je mnogo in sora pastji. Toda—ali je s tem nevarnost raznih Dillingerjev odpravljena? Še malo ne, kajti dokler bodo obstojali pogoji, ki ustvarjajo Dillingerje—in te pogoje ustvarja gnili, korumpirani ekonomsko-socialni sistem—in dokler bodo Dillingerji "na vrhu" dajali tako sijajne vzglede proaktivnim Dillingerjem "na dnu," tako dolgo bodo prihajali na površje poleg "legalnih" tudi vedno novi nelegalni Dillingerji. Tudi ta Dillinger, ki je pred kratkim padel pod krogami agentov zveznega justičnega departamenta, ni sam napravil iz sebe to, kar je postal: vzgoja, razmera in okolica so napravili iz njega bandita. In bržkone so pripomogli k temu tudi sijajni vzgledi "z vrha." Skratka: Dillinger je bil nezakonski otrok današnjega gnilega ekonomsko-socialnega sistema, istega sistema, ki bo rodil še nešteto Dillingerjev.

* * *

Predstavnice ženskih organizacij so obiskale mnogo družin v treh mestih v West Virginiji, da se prepričajo, koliko mleka te družine konzumirajo. In so se prepričale, da te družine porabijo dnevno povprečno jedva pol pinta mleka, kar je vsekakor mnogo premalo. Zakaj pa ga

(Dalje v 6. koloni)

UREDNIKOVA POŠTA

Opazovalcu javne tajnosti v brk povedano, da laže in zavija

Cleveland, Ohio

Dne 12. julija je bil v glasilu SDZ priobčen v povečini zavijalen in lažljiv dopis z naslovom "Javna tajnost" s podpisom "Opazovalec."

V temu dopisu je vse polno zavijanja in laži in pa namigovanja posebno na sobrata Jos. Durna z namenom mu škodovati pri trgovini in tako na zupanju pri društvu, pri katerem je tajnik. Jaz Durna ne bom zagovarjal, ker se bo prav lažko sam. Rečem le to, da je sobrat Durn bolj iskren in pošten posebej na delaven, najsi bo pri svojem društvu ali splošno za slovensko naselbino in to desetkrat bolj kot tisti opazovalec. Opazovalec piše v tistem dopisu, da smo uporniki. No, kaj zato, če smo uporniki? Ali ni bolj častno upreti se, kot vedno kimati? Mi vemo, zakaj smo se uprili in bil je skrajni čas, ti, opazovalec in tvoji kolegi, pa le kimajte še naprej. (Mi uporniki, vi pa kimavci!) Nadalje piše, da nekaj kujemo za kulisami in da zborujemo za zaprtimi vrati. Za kulisami mi ne kujemo ničesar, bolj verjeti je govoricam, da vi kujete nekaj za kulisami in da to nameravate delati pred in med konvencijami. Kar se tiče zaprtih vrat pri zborovanju, je sploh navada, da so zaprta pri slehernem društvu, ko zboruje. Na tistem našem zborovanju pa so bila vrata odprta. Ali si bil ti, opazovalec, slep, da nisi tega videl (saj si sedel za menoj)? Pišeš, da se je vsak dočel legitimiral. Zakaj lažeš? Klicalo se je društva, ako ali katera so zastopana po svojih zastopnikih in bila so zastopana vsa ona priglajena društva, razen enega, česar je bil kriv oni Janezek, ki je mislil, da bo to društvo odglasovalo na njih prihodnji seji, da se odklopi od nas. No, pa se je fantiček opekel. Tisti Janezek je tudi prinesel tiste informacije v glavni urad in v uredništvo. Le tako naprej, fantek!

Opazovalcu se nekaj! Ako si poštenjak, poročaj drugikat resnico in se podpiši pod dopisom, samo to je pošteno. Lagati, natolcevati, namigovati na svojega bližnjega in sobrata, ni lepo, ampak je grdo, umazano in nesramno. Ti sam imaš business, ali bi bil ti zadovoljen, ako bi kdo drugi proti tebi to storil? Toliko opazovalcu, ozioroma informatorju mimogrede na kratko.

Anton Jankovich,
zapisnikar tiste seje.

Chicago, Ill.

Jugoslovanski dan na svetovni razstavi se vrši 29. julija in priprave so že v polnem teku. Kakor je videti iz programa to ena največjih jugoslovanskih prireditelj, kar se jih je še vršilo t. kaj v Chicago. Sodelujejo vsi veliki jugoslovanski umetniki. Za ta dan so je odbor odločil povabiti na razstavo tri najstarejše pare in sicer en slovenski, hrvatski in srbski par. Tem trem parom je vse prosto zagotovljeno na razstavi, posebno pri programu v Lagoon gledališču, kjer bodo zavzeli mesto kot častni gostje. Seveda, za izven razstave in programa, odbor ni odgovoren. Kdor misli, da je najstarejši in bi želel prisostvovati naj se zgasi pri spodaj podpisani ali pa naravnost na Jugoslav World Fair Committee, 2001 S. California Ave., Chicago, Ill. Program tega dne bo nad vse veličasten, poln zanimivosti. Velika večina naših društev aktivno sodeluje na progra-

mu, obenem pa je hvalevredno kako se je naš narod združil, da izkoristi to veliko priliko v narodne svrhe in dobrobit. Tukaj poročam program, ki pa še ni popoln. Program se prične točno ob 2:30 popoldne. 1. Star Spangled Banner, Mrs. K. Brajak, koncertna pevka; 2. Jugoslovanska himna, poje Mrs. L. Koenig, koncertna pevka; 3. Žive slike, kosovska devojka in narodni goslarji predstavlja organizacijo Kolo srbskih sester; 4. Škof Baraga, predstavlja Slovenski dramatični klub Ilirija; 5. Hrvatski Zrinski Frankopan; 6. Jugoslavija na Kalvariji; 7. Mlada generacija predstavlja jugoslovanska žena; 8. Srbsko-hrvatsko kolo; 9. Tamburice; 10. Pevsko društvo Zora; 11. Slovenska svatba in plesi; 12. Slovenska šolska godba župnije sv. Stefana; 13. Razni govorniki. To so glavne točke programa. Cela prireditev se bo vršila v Lagoon gledališču, to je stavba zgrajena ob Michigan jezeru, kjer vedno pihlja prijetna sapica, zatorej se ni treba bati vročine, dasi-ravno danes pripeka sonce 98 v senci, da mi je že skoro črnilo posušilo. Torej, vsi rojaki, ki ste namenjeni, da pridete na svetovno razstavo, pridite 29. julija, da prisostvujete veliki jugoslovanski prireditvi, ker take delati pred in med konvencijami. Kar se tiče zaprtih vrat pri zborovanju, je sploh navada, da so zaprta pri slehernem društvu, ko zboruje. Na tistem našem zborovanju pa so bila vrata odprta. Ali si bil ti, opazovalec, slep, da nisi tega videl (saj si sedel za menoj)? Pišeš, da se je vsak dočel legitimiral. Zakaj lažeš? Klicalo se je društva, ako ali katera so zastopana po svojih zastopnikih in bila so zastopana vsa ona priglajena društva, razen enega, česar je bil kriv oni Janezek, ki je mislil, da bo to društvo odglasovalo na njih prihodnji seji, da se odklopi od nas. No, pa se je fantiček opekel. Tisti Janezek je tudi prinesel tiste informacije v glavni urad in v uredništvo. Le tako naprej, fantek!

Da publicijski odbor
Frances Lukanič, 2246 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Za Jakobe in Ančke

Cleveland, Ohio

Ker veliko naših rojakov in rojakinj praznuje ta teden svoj god, zato se je nekaj Jakobov in Ančk zavzelo, da hočejo svoj god praznovati na Stuskovih farmah in sicer v soboto zvečer. Prostor bo razsvetljen in okrašen. Truck bo na razpolago vsem, ki se ga hočejo poslužiti. Zbirališče bo na 5817 Superior Ave. ob 2:30 uri popoldne, ko odide truck na farne. To bo zelo lepa prilika za vse, ki hočejo preživeti lep popoldan in večer v prijatni naravi, v krogu prijateljev in znancev. Igrala bo izvrstna godba. Za vse udeležence bo pripravljena izvrstna večerja. Da ne bo manjkalo dobre pijače, ni treba še posebej omenjati, zato pa prav lepo vabimo vse Jakobe in Ančke, posebno one iz Podgradca in sosedne Hruševane, da prav gotovo pridejo in pripeljejo s seboj vse znanec in prijatelj, ker zabave bo dovolj za vse. Vas prav lepo vabijo

Tony in Mary Bostiančič

Cleveland, O.

Zadnje dni nas pošteno kuha vročina, zato se pripravljamo na piknik v nedeljo dne 29. julija, katerega priredi pevsko društvo Delavec na Zornovih prostorih, Bradley Rd. Vsakdo se lahko popelje tja brezplačno, ker truck bo čakal že ob 1. uri pred Slov. Del. Dvorano na Prince Ave. Vabljeni ste vsi, da nas posetite. Pijače bo dovolj kot tudi dobrega prigrizka. Zavrteli se bomo stari in mladi in zapeli bomo tudi, da bo daleč odmevalo. Zbor Delavec ima prav dobre pevce in pevke in je dobro razvija. Vse to je znak, da imamo mi prav izvrstnega pevovodjo, ki je tudi skladatelj,

namreč naš sodrug J. V. Kravec. Sedaj se pripravljamo za krasno opereto "Na kmetiji in v kajžici," ki jo je on sam uglašil. Podana bo na oder 4. novembra t. l. v Slovenskem Delavskem Domu v Collinwoodu. Vstopnice so po 50c in so že sedaj naprodaj pri članih. Kako krasna je ta opereta! Nekoliko pozneje bo opisana vsebina ter upam, da ne bo nikdo pozabil naše trudapolno delo ter da bo vsak kupil vstopnice in se poglobil v to opereto, ko jo bo videl na odru. Vzeta je prav iz življenja, kot se dogaja v resnici. Mi pevci in pevke bomo prav veseli velike udeležbe, ker to bo edino plačilo za naš trud. Velike boje in nasprotstva ima naš zbor, ali mi gremo naprej kot poje naš pesnik "Mi vstajamo in vas je strah." Vsak človek, ki ima kaj možganov, ve, da danes so dnevi prebujenja, dnevi, ki nas kličejo po svobodi iz kapitalistične sužnosti. Priznajmo in delujmo skupno u razredno-delavskem boju proti onim, ki nas zatirajo že leta in leta, dokler ne bo zasijala nam zarja svobode in garancije za vsakdanje življenje!

F. Penko 9207 Loren Ave.

Dodatek k dopisu

Cleveland, Ohio

Ker sem pri mojem zadnjem dopisu "Vtisi iz Pennsylvanije" nehoti pozabil nekaj omeniti, tu podajam dodatek.

Pozabil sem omeniti s kom smo se vozili po Pennsylvaniji, in bo gotovo vsak prepričan, da z avtomobilom. To je prav, ali vprašanje je, čigav je bil ta avtomobil in kdo ga je šofiral. Gotovo poznate Mr. Andy Božiča, z 810 E. 237 St., Euclid, Ohio, predsednika Clevelandске federacije SNPJ; on je bil tisti, ki je ukazoval svojem avtu, kam gremo.

Ker sem ravno pri tem in nisem zadnjič tega omenil, kadar si bom želel kopeli v kristalni vodi, bom gotovo šel v Penno, ker tam so na izbiro javna kopališča, v katerih je voda tako prozorna, da ako vržeš šivanko v 10 čevljev globok bazen, jo vidiš, ko se blišči, in v taki vodi se gotovo lahko umiješ, s čemer se tu v Clevelandu ne moremo ponašati, razen ako se doma v banji kopas.

Imam še več takih spominov, toda bojim se, da se ne bi čitali dolgočasili, ko čitajo kaj takega, zato bom pridržal nekaj tudi sam zase. Končno pa naj mi oprostite vsi moji znanci, katerih nisem obiskal na mojem potovanju po Penni, ter se v imenu mojega šoferja Andy Božiča opravičujem. Prihodnjič pa, ko se zopet znajdemo v Penni, bomo pa skušali vsem ustreči. Na svidenje!

J. F. Terbižan

O radio programu

Cleveland, O.

Nikakor ne smem pozabiti nedeljskega radio programa. V splošnem nastopijo dobre pevke moči vsako nedeljo, to je dokaz, da kdor nastopi, se potruji kar največ more, da da poslušalcem vso milobo slovenske pesmi. V prvi vrsti gre pohvala in zahvala tu rojeni mladini, fantom in dekletom. Kdor je poslušal v nedeljo slovenski radio program, je bil gotovo nad vse zadovoljen. Pel je John Lube, sin slovenskih staršev. Njegovo petje je bilo izrazito milobno in občutka polno, izgovarja se točna in razločna vse skozi, kar se je pri drugih slišalo pomanjkljivo. Upam in željno pričakujem, da te še slišim na radio. Naj tudi to omenim, da so te tudi ljudje druge narodnosti poslušali, bilo jim je zelo žal, da ne razumejo slovenskega jezika. Melodija slovenske pesmi jim je stopila srce, in

ŠKRAT

—Gospod profesor, tudi jaz bom prišel poslušat vaše predavanje o solnčnih pegah.

—Kaj tudi vas zanimajo take stvari?

—I, seveda, saj imam obraz poln solnčnih peg!

—Tetka, tukaj ti predstavim svojega prijatelja, ki se je pravkar vrnil s Kanarskih otokov.

—O, to je pa res ranljivo. Ali nam boste zapeli kako pesemco, gospod?

Šef (slugi): "Ste bili pri Ma-liču? Kaj je dejal?"

Sluga: "Nisem mogel govoriti z njim."

Šef: Nezaslišano! Naročil sem vam, da morate govoriti z njim."

Sluga: "Pa ni bilo mogoče. Prvič je pred včerajšnjim umrl."

Šef: "No—in drugič?"

Ženske postajajo vsak dan lepše

Izjave treh ameriških prominentov.

Da bi rešili velevažno vprašanje, ali postajajo ženske lepše, je neki newyorški list poslal svojega reporterja k trem prominentnim osebnostim iz ameriškega znanstvenega in umetniškega sveta.

Prva reporterjeva žrtev je bil antropolog Naravoslovnega muzeja dr. Ashley Montague.

"Da-li postajajo ženske lepše?" je dejal ta. "Vsekakor, in možje tudi. Postajajo čedalje večje in vitkejšje. Lepota je pač vprašanje plemenske izbire in mi smo potrebovali le kakšnih 50 milijonov let, da smo dosegli svojo današnjo lepoto. Ta proces se nadaljuje in čez nekaj novih milijonov let bodo ženske pač še lepše nego danes. Kakor možje bodo bolj videli in bolj slišali, ne bodo imele več las, zob in prstov na nogah, razen tega, bodo prav dolgo živele—če se ne bo človeštvo zaradi neumnosti, ki jih počenja, že prej uničilo. Kaj pravite? Da bi takšna bitja ne mogla biti lepa? V bodočnosti se bo vendar spremenil tudi pojem lepote, kajti lepote ne določajo biološke posebnosti, temveč socialni činitelji."

Ga. dr. Grace Adamsova, znana psihologinja, je bila ogorčena, ko je reporter potrkal pri njej in ji navedel trditve prof. Montagueja. V ostalem pa se strinja z njim, da postajajo ženske res lepše.

Končno je reporter povprašal znanega slikarja Russella Pattersona. "Seveda postajajo lepše," je odvrnil slikar. "To je preprosta zasluga napredujoče kozmetike in damskega krojaštva."

Nekaj za vse

Bolniki na srečo se morajo ponoči češče osvoboditi seči nego zdravi, ker jim srce zaradi izključitve drugih del ponoči deluje lažje in jim organizem zato proizvaja tudi več seči.

to naj bo tebi v čast, tvojim staršem in narodu v ponos.

Ljubitelj slovenskega radio programa

L. K.

Podzemeljsko grmenje—nerazumljiv pojav

Ljudje, ki se vračajo iz Indije, pripovedujejo o "barisalskih puškah." Ob izlivu Gange se namreč sliši tajinstveno bobnenje kakor daljno streljanje.

Bobnenje, slično barisalskim puškam, slišijo včasih v Dartmooru na Angleškem, čeprav artilerija ne strelja in čeprav ni hudournih oblakov. Slišijo ga pozno ob toplih večerih.

Slično grmenje slišijo tudi ribiči v Severnem morju, kadar je toplo, megleno vreme. Tudi čuvaji na morskih svetilnikih v Ostend so poročali o votlem bobnenju, ki se je čulo kakor bi prihajalo iz velike daljave, in ki se je vsak dan proti večeru ponavljalo. Smatrajo ga za podzemsko grmenje.

V Ameriki so najmanj trije kraji, kjer slišijo tako grmenje, in sicer v krasni okolici Modrih gor v Georgiji. V zadnjih šestdesetih letih ali več so slišali treskanje in bobnenje, ki je spominjalo na oddaljeno bombardiranje. To se dogaja ob vseh letnih časih in vsakem vremenu. Sprva so si razlagali, da to prihaja od medvedov, ki izpodkopavajo skale, ki se potem grmeče trkljajo po pobočju. Dandanes tam ni več medvedov, grmenje se pa še vedno sliši.

V hribih Severne Karoline blizu Franklinville se slišijo enaki glasovi. Pravijo, da spominjajo na razstreljevanje v kamnolomu.

Italijanski seizmolog, prof. A. Issel, je poslal o tajinstvenih detonacijah, ki so se skoro več let slišale v Umbriji, in ki so čisto drugačne od bobnenja groma. Prihajale so iz Monte Nerona. V Srednjih Apeninah je podzemeljsko grmenje nekaj navadnega. Ljudje ga imenujejo "bombole."

Najbolj čuden kraj na svetu pa je Quilbrada encantada (Začarana dolina) v dolini Uloa, v Hondurasu. Iz te doline prihaja dobesno glasen melodičen zvok, ki se sliši več milje daleč. Ljudje ga smatrajo za zanesljivo znamenje dežja. Kar je pa še bolj čudno, je to, da je zvok modular in da po njegovi višini lahko sklepajo, ali bo nevihta huda ali ne. Kolikoli dežja natančno odgovarja obsegu zvoka.

Popolne gluhotote na svetu ni

Vodja praške gluhotonemnice prof. Novak je s pomočjo radio aparata v teku več mesecev raziskoval stanje slušnih živcev svojih gojenčev in dospel do zanimivih zaključkov. Postavljal je različne skupine gojenčev, zdaj samo gluhe, zdaj popolnoma mutaste v bližini kofekvenčnega ojačevalca. Vsak mu je moral popisati vtise. Prof. Novak in njegovi asistenti so ugotovili presenetljivo, poprej nepoznano dejstvo: Na svetu ni popolne gluhotote! Tudi tisti 100 odstotni gluhi označeni gojenčji so čuli v bližini radijskega aparata določene glasove. Normalno uho loči do 10.000 nhljajev. Slušni živci "popolnoma gluhih" beležijo glasove med 128 in 1024 nhljajev v teku ene sekunde. Razločijo samo t. zv. "čiste," temeljne glasove, ne slišijo pa postranskih, ki oblikujejo barvo glasu. Vsled tega doživljajo gluhi slušne stvari samo površno in v zabrisani obliki. Ne morejo ločiti gošl od trobente, in orkester doni za njimi kakor eno samo godalo. Tudi človeška govorica jim je dostopna samo v isti spačeni obliki. Ne morejo ločiti "a" od "o" ali "e" od "u". Gluhi so neprimerno dovzetnejši za nizke glasove, kakor za visok, tenor ali sopran. Ne morejo slišati soglasnikov "p", "t" in "k". Te gotovitve bodo koristile pri pouku v gluhotonemnicah.

VOJNA MED RAKI

Obiskovalci akvarija v angleškem kopališču Brightonu so imeli te dni priliko opazovati nenavaden prizor. V velikem bazenu rakov akvarija je bilo 400 brezrepih morskih rakov. Nekega dne so položili v isti bazen še 600 rakov iste vrste. In zgodilo se je, da so se takoj formirali druga proti drugi. Nastala je strašno klanje, ki je trajalo kakšnih 10 minut, nakar so izmučeni bojovníki sklenili mir. Ko so pazniki bazen očistili, so ugotovili, da je kakšnih 350 rakov postalo žrtev tega nemiselnega boja, veliko število drugih pa je bilo poškodovanih, tako da so jih morali odstraniti. Kakor med ljudmi...

(Dalje iz 1. kolone)

ne popijejo več? Saj nemalokrat beremo v dnevnem tisku o nekakšni "nadprodukciji" mleka!

Odgovor je lahek. Prenizke mezde ne dovoljujejo tem družinam, da bi konzumirale za zdravje neobhodno potrebno količino mleka. To, to. Nobene nadprodukcije mleka, pač pa kapitalistična samogoltnost, ki ne privoščuje delavcu niti toliko snega deleža od produciranih dobrin, da bi mogel živeti kot človek.

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

Ustanovljena 1908

Inkorporirana, 1909

GLAVNI URAD: 255 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Telefon: — PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

Vatro J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kwartich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
Rudolph Lisc, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
William Rus, tajnik, 255 West 103rd Street, Chicago, Ill.
Mikro Kuhel, blaginjak, 255 West 103rd St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.
Frank Laurich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

FOROTNI ODBOR:

Anton Zaitz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.
Steve Mauer, 4439 Washington Street, Denver, Colo.
Vincent Pugel, 1023 South 58th St., West Allis, Wis.

GLAVNI ZDRAVNIK:

Dr. F. J. Arch, 618 Chesnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

URADNO GLASILO:

"ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Vsa pisma in stvari, tičajoče se organizacije, se naj pošlje na naslov tajnika, denar za Zvezo pa na ime in naslov blaginjaka. Pritožbe glede poslovanja upravnega odbora se naj naslavlja na predsednika nadzornega odbora, pritožbe sporne vsebine pa na predsednika porotnega odbora. Stvari tičajoče se uredništva in upravnih uradnih glasil, se naj pošlje naravnost na naslov "ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

St. Clair Rifle and Hunting Club

Piše A. NOVAK

Cleveland, O.

"Kaj nam pa morejo, nič nam ne morejo, če smo vesel," nekako tako bo odmevalo prihodnji mesec med lovskimi klubi, namreč 5. avgusta ko bo zopet tekma, na katero nas vabi Rain-bow Hunting and Fishing Club, potem pride 12. avgusta naš piknik, na katerega vljudno vabimo vse, vse slovenske lovske in druge klube ter cenjene občane od blizu in daleč in še ravb-sice povrhu, ker jih imamo naj-bolj na muhi. Naš piknik se bo vlek cel teden, oziroma do 19. avgusta 1934 do 11. ure dopol-dne, potem se bo pričela doma-ča zabava, na kateri bodo imele naše boljše polovice v hlačah vr-hovno komando. Ker nič več drugega ne pustijo in ne dajo na temu svetu, bomo pa imeli samo "good time," to je vendar-le precej svobodno, kaj ne?

Naši fantje so hrabri borci v vseh kretanjih in včasih drži tu-tale, "tam se nič ne smili očka svojemu sinu, sin pa tud' očetu ne" in tako bo menda 5. avgu-sta, če ne bo dežja. Nadalje ne smemo pozabiti naših lokalnih časopisov, ki nam priobčujejo:

Izid streljanja 15. julija:

Antonin	20
Kosec	14
Novak, A.	21
Sušel	17
Dolenc	19
Stampel	19
Turšič	17
Penosa, L.	14
Kobal	12
Bozich	8
Urunkar, A.	16
Novak, J.	17
Penosa, V.	18
Papesh	10
Urunkar, J.	16

Prihodnja vaja se vrši 29. ju-lija.

Od možganov do žlez

Kako delujejo žilci.

V nekem angleškem medicins-kem zborniku poroča Sir Hen-ry Dale o novih izsledkih v po-dročju živčnega delovanja.

Dolgo let so menili, da dose-že neki impulz, ki gre skozi živ-čane do določene mišice ali žleze svoj smoter že s tem, da je pač prispel na cilj. Toda med potjo od možganov do žleze ali miši-ce mora skozi nekakšno sekun-darno ranžirna mesta, ki jih je primerjati nekako lokalnim te-lefonskim uradom. Vrh tega so tudi v mišicah neke vrste miniaturnih končnih postaj. O-pazovali so, da more potekati

impulz pri teh sekundarnih po-stajah samo v eno smer, dočim more vzdolž kakšnega živca ali mišičnega vlakna v obeh sme-reh.

Nadalje so opazovali, da sledi pri prihodu impulza do sekun-darne postaje ali končne posta-je v mošči oziroma v žlezi ta-ko tvorba neke kemične sub-stance. Časovna akcija te sub-stance odloča, da-li more im-pulz naprej ali reagira mišica s stiskom oziroma žleza z izločnino.

Ta kemična substanca je acetil-kolin. Brez tega ne reagira niti mišica niti žleza.

Acetil-kolin se da izdelovati umetno in od tega si obetajo nove napredke v moderni far-makologiji.

Akupunktura—čudo-vita zdravlilna metoda

Kitajci jo uporabljajo že tisoč-letja

Akupunkturo porabljajo Ki-tajci za zdravljenje raznih bo-lezni že tisočletja. S tanko ko-vinasto iglo napravijo čisto lah-ke obode v telo. Za to porab-ljajo najrajsi zlato ali srebrno iglo; kajti kitajski modroslovci trdijo, da izvira zlato iz sonca in srebro iz lune in da nosijo te kovine v sebi posebno moč teh zvezd.

Mesto, v katerega naj zabo-dejo iglo, je treba natančno iz-brati. Kitajci so izbrali za to 450 različnih točk, ki so razde-ljene po vsem telesu; izmed teh je 388 glavnih. Globina in tra-janje uboda sta odvisna od vr-ste bolezni in tudi od konstitu-cije in bitja bolnikove srčne ži-le. Ugotovitev točke, na ka-teri naj se izvrši akupunktura, zahteva posebno spretnost. Tre-ba je natančno poznati bolnika in natančno vedeti za njegovo bolezen in prav natančno pre-meriti razdaljo med različni toč-kami. Tako piše dr. E. Pettidi v pariskem listu "Je sais tout."

Včasih ožgejo nastol ranico, in sicer tako, da sežgejo na njej posebno zelišče. To imenujejo "moxibustion." Ta ne povzro-ča nikakih bolečin. Akupunkturo in moxibustion so nekda poznali v Evropi samo po pripovedovanju potnikov, ki so prihajali s Kitajskega. Ho-landski zdravnik Viljem ten Rhyne, ki je dolgo proučeval akupunkturo na Kitajskem in se je prepiral o njeni učinkovi-tosti, se je leta 1683 vrnil v London in napisal obsežno delo o tem vprašanju.

V začetku 18. stoletja je Ita-lijan Valsava zdravil z akupunk-turo obrazne in zobne nevralgi-je. Poslej so uporabljali to me-todo mnogi zdravniki na Angle-škem, kakor Churchill in Finch, Feliks Vicq d'Azyr na Franco-skem. Posebno se je v tem po-gledu udeleževal Berlioz, oče slavnega skladatelja. Leta 1816 je izdal svoje spomine in v njih mojstrsko opisal to zdravi-lno metodo. Prof. Cloquet je končno leta 1826 spisal temelji-to delo o akupunkturi in ji pri-pomogel do popolnega uveljav-ljenja. Po njegovem mnenju je akupunktura ena izmed naju-činkovitejših zdravlilnih metod. Uporabljamo jo lahko pri mno-gih boleznih, ko so že vsa druga zdravila odpovedala. Učinek je tako nagel, da so mnogi pri-čeli govoriti o čudežu. To je se-veda pretirano.

Ta metoda ima to prednost, da je učinek nagel in da bolnik ne trpi. Clouet in njegov uče-nec dr. Dantu sta menila, da u-činkuje akupunktura z živalsko električnostjo. Dr. Pelletan je to teorijo ovrgel. Pridružil se je Berliozu, ki trdi, da vbod raz-draži živce in jim podeli moč, ki lajša bolečine. Če zabodemo iglo v meso, mora nujno zadeti ob živčevje.

Haime de Tours, Bretonneau in Troseau, ki so z akupunkturo zdravili revmatizem in nevralgi-jo, trdijo, da je zdravljenje ime-lo uspeh. Pisu samemu se kljub raznim poskusom ni posrečilo priti do določene sode o fiziolo-škem učinku akupunkture. Pre-pričan je, da obstoji njen učinek v živčni reakciji, ki nastopi da-leč proč od mesta, kjer je bil izvršen vbodljaj. Znano ni, ali se učinek prenaša po simpatič-nem živcu ali po kakih drugi poti živčnega sistema. Gotovo je le, da so uspehi akupunkture pri revmatičnih napadih, pri nevral-gijah, migreni, išiasu, naduhi, nespečnosti, omotici in krvnem pristiku, srčnem krču in epilep-siji presenetljivi.

činkuje akupunktura z živalsko električnostjo. Dr. Pelletan je to teorijo ovrgel. Pridružil se je Berliozu, ki trdi, da vbod raz-draži živce in jim podeli moč, ki lajša bolečine. Če zabodemo iglo v meso, mora nujno zadeti ob živčevje.

Haime de Tours, Bretonneau in Troseau, ki so z akupunkturo zdravili revmatizem in nevralgi-jo, trdijo, da je zdravljenje ime-lo uspeh. Pisu samemu se kljub raznim poskusom ni posrečilo priti do določene sode o fiziolo-škem učinku akupunkture. Pre-pričan je, da obstoji njen učinek v živčni reakciji, ki nastopi da-leč proč od mesta, kjer je bil izvršen vbodljaj. Znano ni, ali se učinek prenaša po simpatič-nem živcu ali po kakih drugi poti živčnega sistema. Gotovo je le, da so uspehi akupunkture pri revmatičnih napadih, pri nevral-gijah, migreni, išiasu, naduhi, nespečnosti, omotici in krvnem pristiku, srčnem krču in epilep-siji presenetljivi.

Amerika se spre-mi-nja v puščavo?

Znaki, ki napovedujejo geološko ponovitev svefovne zgodovine

Strašni peščeni viharji, ki so to pomlad uničili žetve ameriške sredine in zapada in povzročili milijardne škode, imajo poseben pomen. So namreč prvi znaki za to, da se doslej najrodovitnej-si deli kontinenta spreminjajo v puščavo in če ne najdejo ljudje primernih zaščitnih ukrepov, preti žitnici Zed. držav ista usoda, ki je Saharo iz cvetoče s trop-skim rastlinjem pokrite ravnine spremenila kratko pred našim zgodovinskim časovnim štetjem v izgorelo morje peska.

Parlament in vse oblasti v Ameriki se dobro zavedajo te nevarnosti, ki zavzema v zad-njih 25 letih čedalje vidnejše o-blike in hoče mnogo milijonov akrov rodovitne zemlje spreme-niti v puščavo. O tem je govo-ril n. pr. te dni vodja zveznega gozdnega urada Sherman v ne-kem intervjuju.

"Če ne storimo v najkrajšem času nekaj proti temu," je de-jal Sherman, "se bo zgodovina spet enkrat ponovila in v sto letih bodo zapadne ravnine tako

izsušene in zapeščene kakor Arabska puščava ali Sahara.

Že od začetka sto-letja zasledujemo z vznemirje-nostjo to razsirjevanje suhih puščavnih ozemlj in se je dobro zavedamo. Prvi povod k na-stajanju puščave so dali nase-ljenci, ki so iskali v letih 1900 do 1910 v vzhodni Montani, v Wyomingu in obeh Dakotah svoj dom. Ti ljudje so spodora-vali divjo travo in grmovje, ki je držalo površinsko zemljo sku-paj. Potem so nasejali tako pridobljena polja s pšenico, ki pa zaradi suhega podnebja ni uspevala, tako da je bil ves trud zaman — nakar so se odstranili, tla pa so ostala gola. Kar je ostalo rastlinja, so pomutile čre-de goveje živine in ovac do kore-nin in tako so se tla spremenila v prah. Prvo znamenje ogrom-ne škode, ki so jo povzročili nase-ljenci, je bil peščeni vihar l. 1933. v Južni Dakoti, kakršnega prej nismo doživeli. Letošnjo pomlad se je ponovil v tisočkrat-ni povečavi in imamo vso upra-vičenost trditi, da bodo nasled-nja leta prinašala čedalje hujše peščene viharje, katerih posledica mora biti brezpogojna pušča-va. Viharja lanskega in letoš-njega leta prav za prav nista bila močnejša ne-go običajno, našla pa sta zaradi napredujoče puščave več pešče-nih drobcev. Ti drobci učinku-jejo kakor razpihalnik na pesek uničujejo mlade setve in tako se širi nesreča čedalje bolj pro-ti vzhodu. Nobeno na pol izsu-šeno, obljudeno in kultivirano o-zemlje še ni uslo usodi, da bi se ne spremenilo v puščavo. Da-li bomo mi zmogli ustaviti to ne-srečo za naše rodovitne ravnine, nam bodo pokazala prihodnja leta."

Sherman je dalje povedal, da so zaščitni ukrepi proti takšnim pojavom kaj preprosti in zelo u-činkoviti, če se izvajajo ener-gično in na najširši podlagi. Gre za absolutno prepoved vsake pa-še in uničevanja divje trave za toliko časa, da si utegne ta opo-moči in se nad njo razširi tudi grmovje. V Amerikem senatu se takšen zakon že pripravlja.

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

PEVSKI ZBOR "DELAVEC"

priredi

PIKNIK

pri Zornu na Bradley Road
V NEDELJO, 29. JULIJA, 1934

Truck odpelje ob 1:30 uri popoldne izpred Slo-venske Delavske Dvorane na Prince Ave., potem pa bo peljal po potrebi.—Vabi se cenjeno občin-stvo na velik poset!

ODBOR.

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestan-ke, poroke in enake slučaje, naročite tisko-vine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5811

Kako daleč vidimo?

Višina in razgled.

O tem, kako daleč človek lah-ko vidi, ste premišljevali gotovo le malokdaj v življenju, morda tedaj, ko ste stali na vrhu kakšne gore ali pa ko je bila takšna megla, da niste videli "no-sa pred sabo." Vsekako vas bo zanimalo zvedeti, da majhen mož nikoli nima tako obsežne-ga razgleda kakor velikan. Mo-žicelj, ki so mu oči v višini 1 m, vidi namreč samo 3.8 km da-leč, oči v višini 1.50 m vidijo že 800 m dlje, namreč v dalja-vo 4.6 km, pri višini 1.70 m vi-dimo še 300 m dalje, a pri 1.8 m v daljavo 5 km.

Če se dvignemo v višino 10 m, uživamo razgled preko 12 km, pri 50 m vidimo že 27 km daleč, pri 100 m pa 38 km. V višini 150 m se nam nudi že skoraj razgled na 50 km.

Na Eiffelovem stolpu (300 m) gledajo oči v jasnem vreme-nu 66 km daleč, v višini 700 m obsežemo kakšnih 100 km.

Med najvišje vrhove posame-znih celin spadajo Mont Blanc (4810 m), Kilimandžaro (5840 m) in Mount Everest (8880 m). Na Mont Blancu vidimo 263 km daleč, na Kilimandžaru 290 km

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

in na Mountu Everestu 358 km. V letalu 10.000 m nad zemljo bi videli 380 km daleč, torej 100 krat več nego v višini 1 m in skoraj 13 krat več, nego znaša razdalja med Calaisom in Dov-rom (33 km).

Jakobi in Ančke

bodo praznovali svoj god s pik-nikom na Stuskovni farmi, Route 84, Wickliffe, Ohio,

v soboto, 28. julija, od popoldne do pozno zvečer. Pridite vsi Pogradci, domači ljudje in tudi Hruševčani, naši sosede ter vsi prijatelji. Vas vabita TONY in MARY BO-STIANCIC.

Kdor nima svojega avta, ter želi udeležiti se, naj se zglati na 5817 Superior Ave. v sobo-to ob 2:30 uri popoldne.

RAD BI ZVEDEL

za brata in sestro, ki sta svoje-časno bivala v Braziliji. Doma sta iz Nadanje sela št. 65, pošta Sv. Michael, Notranjsko, po do-mače pri Primci. Prosim če kdo ve kaj od njiju, da mi blagovoli sporočiti in se mu že v naprej zahvaljujem. Ako bi slučajno sama čitala, jih pa prosim, da mi pišeta.

JOE STRLE

D 4. E. Conneaut, Ohio,
North America

"I made it myself and I thought I couldn't Sew"

Thousands of women are making the same discovery by taking advantage of the Singer "Make-It-Yourself" Plan.

Through this Plan, you receive lessons in making dresses, children's clothes, rugs, draperies—style consultations—fashion books—sewing books—all the help you'll ever need to "Make-It-Yourself".

The complete service is given at no extra cost with the purchase of a new Singer Electric. A small down-payment—(easy terms) places the Singer in your home.

Ask for complete details.

Erasmus Gorshe
1030 East 66th Place
Corner St. Clair
HEnd. 4245

MAKE IT YOURSELF ON A Singer

"I Can Work Every Day Now"

If you must be on the job EVERY DAY, take Lydia E. Pinkham's Tablets. They relieve periodic pain and discomfort. If you take them regularly... and if yours is not a surgical case... you should be able to avoid periodic upsets, because this medicine helps to correct the CAUSE of your trouble.

"I am a factory worker. I was weak and nervous and my stomach and back pained me severely, but since I took Lydia E. Pinkham's Tablets the pains don't appear anymore."—Miss Helen Kolaski, 3906 N. Christiana Ave., Chicago, Ill.

LYDIA E. PINKHAM'S TABLETS

Ask Your Druggist for the 50¢ size

AKO IZVESTE NOVICO,

ki se vam zdi zanimiva, jo sporočite nam, ker bo gotovo tudi druge zanimala. Oglašite se v uradu, pišite ali pokličite telefonično

HENDERSON 5811

Lahko sporočite tudi našim zastopnikom:

V St. Clair okrožju:

John Renko, 1016 E. 76 St.

Za Collinwood, Nottingham, Noble:

John Steblaj, 16009 Waterloo Rd.

Za Newburg in West Side:

John Peterka, 1124 E. 68 St.

Mož Simone

Roman

SPISAL CHAMPOL. PRELOŽIL V. LEVSTIK

XIII.

Kakor vse uradne pisarne, je bila tudi pisarna predsednika resnoba in korektna sobana, opremljena s knjižno omaro, znamenjem učenosti, pisalno mizo, znamenjem važnosti, in z naslanjači za stranke, znamenjem dvorljivosti.

Ker ura še ni bila tri, gospoda predsednika še ni bilo v uradu; prišel pa je malodane takoj.

Bil je obilen mož rdečega obraza in sangvinine npravi, torej vesel in dobrodušen.

Kot samec je gojil do zakona globoko spoštovanje, in kot uradnik popolno zaupanje v svojo zgornost.

Vrhu tega se mu naloga svedenika zakonske sprave ni zdelo tako nevhvalna, kakor ostale, in od dnevih svojih srčnih izlivov se je prav rad pohvalil pred tovariši, da je tekom svoje kariere rešil sedemnajst zakonov, ki so se imeli razbiti. Toda vseh tistih štirinajst zakonov, ki so se bili dali ganiti in pripraviti do tega, da so roko v roki zapustili pisarno, je pripadalo tistim neolikanim slojem, kjer se surove besede, batine in celo še težje žalitve izmenjajo in pozablja z enako lahkoto.

Predsednik je vedel, da so med ljudmi velikega sveta razdori sicer manj silni, a tem globlji in sklepi premišljeniji in trdniji, in kadar je imel opraviti z njimi, se je ogibal nepotrebnega razmotrivanja in si zadoščal s tem, da je v dokaz svoje dvorljivosti kar najbolj okrajšal svoj brezuspešni in mučni trud.

"Gospa vikomtesa d'Avron?" je vprašal ter se priklonil Simonu spoštljivo, dasi nekako presenečeno.

Zdelo se mu je za razporočeno čudovito mlada, in ko mu je v znak pritrjenja pokimala z glavo, jo je še po strani ošinil s pogledom, misleč si sam pri sebi, da mora biti takšna dražestna stvarica zelo nesrečna ali pa zelo pokvarjena, ko se nahaja že tako zgodaj v tem skrajnem položaju.

Simona se ni menila niti za gospoda predsednika, niti sploh za karkoli na svetu. Megla ji je trepetala pred očmi in žile so ji utripale s toliko silo, da niti ni razločevala glasov, ki so prihajali od zunaj, oglušeni od dvojnih z usnjem obitih vrat.

Naenkrat je udarilo srce tako krčevito, kakor bi ji bilo skočilo iz grudi; dvignila se je napol, in gospod predsednik, ki ji je ravno hotel izpregovoriti par dobrih besed, je obstrmel, ko mu je namignila, naj molči.

Simona je slišala Tomaža Erlingtona, ki je rekel med vrati z nevoljnim glasom:

"Ker te ne morem spremiti, te počakam tukaj pri Osminu."

Odpri se so znotranja vrata, in vstopil je Rihard.

Simona ga ni spoznala po ničem, razen po brezumnem trepetu, ki jo je prišinil od nog do glave. Videla je njega, njega, svojega moža, vse, kar je imela najbližjega na svetu, njega, ki jo je najbolj ljubil, držal jo kratko trenotje v svojih rokah, misleč, da je njegova, in jo klical z najslajšimi imeni! Vrnil se je po tako dolgem času, tu je zdaj, in zdi se, da je ne vidi in je več ne pozna, vstran je obrnil oči, ko je šel mimo nje, in je sedel, kakor daleč je mogel, na drugo stran, predsedniku nasproti.

Začela ga je ogledavati.

Zdel se je še večji, nego sicer, ker je bil neverjetno shuj-

šal. Njegova bridka črna krinka mu je še vedno zakrivala polovico obraza, a kar je bilo videti tega obličja, je bilo blede in revno in uboge ustnice, katerih nasmeja še ni bila pozabila, so se vgrezavale v dveh grenkih in globokih gubah.

Koliko je moral trpeti on, ki je bil tako ponosen in občutljiv, že zgolj zato, da je prišel semkaj, mimo vseh radovednih pogledov in mimo množice brezbriznežev; koliko mora trpeti še zdaj pred tem neznanim človekom, ki ga bo izpraševal, ogovarjal ga in si prisvajal pravico, da išče njegovih napak in razglaša njegove bolečine! In čemu, čemu se je podvrnil še temu poslednjemu ponižanju in tej zadnji muki?

Nekoliko osupel se je ozrl predsednik na Rihardovo krinko in nato jedva vidno zmaljal z glavo, kakor bi mu ta krinka pojasnjevala marsikako zagnenke: mahoma pa se je hkrati lotil tistega izmed obeh zakonov, ki se mu je zdel najdovzetnejši za njegove opomine, in izpregovoril:

"Oprostite, gospod, moje nediskretnost, ki je meni dolžnost in vam nemara v prid. Iz stare izkušnje vem, da obstoji skrivnost mnogih skrivnih neslog v pomanjkanju sigurnega in povsem nesebičnega posredovanja. Moje posredovanje odgovarja tej dvojni zahtevi. Kakršnekoli so vaju težave, vendar sta obadva še zelo mlada in zelo malo časa združena, spričo tega da že stremita do nepreklicljivih ukrepov..."

Rihard je vstal. Nervozen krč je napel vse njegovo telo; očitno je bilo, da ne more dalje prenašati te muke.

"Hvala vam, gospod predsednik," je dejal. Toda to, kar bi utegnili s haskom predočevati drugim, je v tem slučaju brezuspešno. Najin zakon ni naveden zakon; ozadva sva bila žrtvi prevare in zmote, na srečo dovolj kratke, da jo je še vedno mogoče popraviti. Nič naju ne bo oviralo, da doseževa ta cilj in popraviva najino zmoto!"

Dalje ni mogel govoriti. Simona je vstala, zapustila svoj prostor, stopila k njemu in mu odločno segla v besedo.

"Gospod predsednik," je dejala, "moj mož se moti. Samo od njegove strani je mogoča zmota, le on more videti težavo. Jaz ga nimam grajati v ničemer, nečesar nimam obžalovati. Srečna in ponosna sem, da sem njegova žena. Nikdar ne bom privolila v to, da se ločim od njega, nikdar!"

Ta nepričakovana izjava je presenetila celo gospoda predsednika samega. V zadregi je zajekal:

"Torej, milostljiva... potemtakem... z vpoštevanjem..."

Nihče ni opazil hipne zmedenosti.

Simona se je oglasila vnovič.

In s krepkim glasom, drhtečim, kakor da poveljuje svojo lastno slavo in oznanja lastno zmagoslavje, je izpregovorila:

"On je dober in pravičen. Vedno je ravnal kot poštenjak. On ima prav, jaz edina sem se vselej motila. In prosim ga odpuščanja. Rihard, prijatelj moj!"

S ponižno in nežno prošnjo se je obračala k njemu, on pa se je z grozo umikal.

"Rihard," je ponovila, "ljubi moj mož!"

Ob tej besedi in ob glasu, s

katerim jo je izgovorila, je zdrhtel, in še vedno se ji umikajoč, je dejal prošeče:

"Ne, prosim vas, ne recite tega! Vse karkoli hočete, samo tega ne!"

Simona se ga je zdaj že dotikala, in trepetal je, ko jo je čutil tako bližnjo; pretresal ga je strašni napor tiste velike strasti, ki je nekdanj gorela v njem in se je sedaj oglašala na dnu njegove duše, ukrotena, vkleknjena, strta, a vendarle še živeča.

Iščoč zaslonbe, je bil stopil k naslonjaču predsednika; toda naslonjač je bil prazen. Uradnik se je bil pravkar na tihem izmuznil, ker ni videl boljšega sredstva, da spravi svoj osemnajsti zakon.

Bila je pri njem, stiskala se k njemu tako tesno, da bi se bil lahko potopil v njene oči in pil njen diš; on pa jo je tiščal od sebe in je ni hotel slišati niti videti, boječ se, da ne bi ga premagal novi čar tega mokrega pogleda, teh žalostnih lic in teh nežnih ročic; upiral se je na tejskrajni sramoti in ponavljal, kakor v smrtnem boju:

"Pustite me!... Pustite me!... Kaj hočete od mene... Preveč hudega ste mi storili!"

Simona je ihtela ob njegovi rami.

"Oh, saj se kesam. Da veš, kako se kesam, kako mi tvoje trpljenje trga srce, bi mi odpustil!"

"Odpustil sem vam, da, že davno!... Ne žalostite se... bodite srečni!... Lahko ste še srečni... s kom drugim!... Samo mene pustite, da umrjem drugje!..."

Z drugim!

Pred Simonjo je vznikla ista prikazen, kakor na dan njene poroke; ista primera ji je prišla na um.

Toda učinek in vtis je bil postal drugačen.

Sovražnik, trinog in pošast ni bil več Rihard.

Ta se je v tem trenutku s silovito kretnjo osvobodil, in šel od nje, instinktivno iščoč klobuka.

Takrat je planila predenj in mu zastavila pot:

"Ne, ne pojdeš! Moj si! Hočem te, hočem te obdržati! Brez tebe mi ni več živeti!"

In ko se ni menjil, se ga je oklenila s poslednjim naporom.

"Poslušaj me! Rihard, poslušaj me... v imenu svoje matere!..."

Obstal je in se spustil v naslonjač, pobit in potrpt od prevelike razburjenosti. Simona je pokleknila k njemu, naslonila mu glavo na prsi in nadaljevala, poizkušajoča ga omehčati z nežnostjo in s solzami.

"Ljubim tvojo mater in jo blagoslovim, da te mi je dala! Ko me je ona nazvala svojo hčer, se tudi ti ne moreš braniti, da ne bi me imenoval svojo

Zahvala in priporočilo

Podpisani Frank Pohar se prav iskreno zahvaljujem našim slovenskim podpornim organizacijam, Slovenski Dobrodelni Zvezi, Slovenski Narodni Podporni Jednoti in samostojnemu društvu Srca Jezusovega za točno izplačilo bolniške podpore in odškodnine za zgubljenoko oko, ter priporočam vsem našim rojakom, kateri se niste pri teh organizacijah, da pristopite k istim, kajti človek nikoli ne ve kdaj in kje ga nesreča čaka in še le v slučaju nesreče spozna kaj nam naše slovenske podpirne organizacije nudijo. Naše domače podpirne organizacije nam v bolni ali nezgodni veliko več nudijo kot katerikoli tuja organizacija. Rojaki, pristopite v nje.

Zahvaljujem se tudi našemu zdravniku Dr. F. J. Kernu za njegovo izbornu zdravniško pomoč in oskrbo.

Frank Pohar,

1271 E. 58 St.

ženo. Ko je umirala in sem jorečem? Kakšen dokaz naj ti pobjemala poslednjikrat, sem ji obljubila, da ti jo hočem nadomeščati in živeti edinole zate. Ne brani mi držati besedo, ki sem ji jo dala, in besedo, ki sem jo dala tebi, pred Bogom! Med nantja je tako mogočna vez, da je nič na svetu ne more razdreti. Ko bi bila izgubila tebe, bi bila izgubila več, nego polovico sebe same. Tebe le sem iskala, klicala in gledala povsod. Nisem še vedela, kdo da si, nisem še vedela, da te ljubim, in vendar sem te že ljubila, zdi se mi, da sem te ljubila vedno, odkar si moj mož. Zdaj te poznam in umevam, zdaj nisem več niti slepa niti brezumna. Vem, kaj si storil zame, da, vse vem, do poslednje žrtve; obožujem te in te ljubim, in nimam druge nade na svetu, kakor da dosežem tvoje odpuščanje! Odpusti mi! Ljubljani moj! Dovolj si me kaznoval! Ko bi vedel, kaj sem prestala v tem dolgem času! Niti nisem mogla do tebe, niti ti nisem mogla pisati, mislila sem že, da si na veke izgubljen zame, da pa sem te naposled našla, sem bila primorana prizadejati ti to bolečino, poslušati se tega krutega sredstva in izmisliti, storiti in prestati vse to, kar ni moglo biti drugače!..."

Umolknila je, kakor bi jo dušila groza nad temi spomini; nato pa je nadaljevala z novo silo:

"A kaj mi mari! Kaj naj obžalujem? Česa se moram še spominjati, ko si ti pri meni? Rihard! Ti si moja čast, ti si moja sreča!... Ne zapusti me!"

Ni se dal prepričati. Branil se je neizmerne želje, da stisne k sebi šibko telo, ki se je privijalo k njemu; nepremičen je ostal, in trd in ji ni dal niti besede, niti dokaza ljubezni. Obupno je vzkliknila:

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

ženo. Ko je umirala in sem jorečem? Kakšen dokaz naj ti pobjemala poslednjikrat, sem ji obljubila, da ti jo hočem nadomeščati in živeti edinole zate. Ne brani mi držati besedo, ki sem ji jo dala, in besedo, ki sem jo dala tebi, pred Bogom! Med nantja je tako mogočna vez, da je nič na svetu ne more razdreti. Ko bi bila izgubila tebe, bi bila izgubila več, nego polovico sebe same. Tebe le sem iskala, klicala in gledala povsod. Nisem še vedela, kdo da si, nisem še vedela, da te ljubim, in vendar sem te že ljubila, zdi se mi, da sem te ljubila vedno, odkar si moj mož. Zdaj te poznam in umevam, zdaj nisem več niti slepa niti brezumna. Vem, kaj si storil zame, da, vse vem, do poslednje žrtve; obožujem te in te ljubim, in nimam druge nade na svetu, kakor da dosežem tvoje odpuščanje! Odpusti mi! Ljubljani moj! Dovolj si me kaznoval! Ko bi vedel, kaj sem prestala v tem dolgem času! Niti nisem mogla do tebe, niti ti nisem mogla pisati, mislila sem že, da si na veke izgubljen zame, da pa sem te naposled našla, sem bila primorana prizadejati ti to bolečino, poslušati se tega krutega sredstva in izmisliti, storiti in prestati vse to, kar ni moglo biti drugače!..."

Umolknila je, kakor bi jo dušila groza nad temi spomini; nato pa je nadaljevala z novo silo:

"A kaj mi mari! Kaj naj obžalujem? Česa se moram še spominjati, ko si ti pri meni? Rihard! Ti si moja čast, ti si moja sreča!... Ne zapusti me!"

Ni se dal prepričati. Branil se je neizmerne želje, da stisne k sebi šibko telo, ki se je privijalo k njemu; nepremičen je ostal, in trd in ji ni dal niti besede, niti dokaza ljubezni. Obupno je vzkliknila:

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

4c vsak komad do velikosti dopisnice; velikost dopisnice ali večje po 5c. Točna postrežba po izkušenih "finishers." CLEAR TONE STUDIOS, P. O. Box 204 Cleveland, Ohio. (Omenite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.)

"Kaj vendar hočeš, da naj ti

KODAK REPRINTS

"Torej ste pozabili?..."

Dokončal pa ni. Ne da bi opazil so bili Simonini prstki spretno odvezali njegovo krinko; snela mu jo je in ga pogledala.

Gledala ga je z ljubečimi, nežnimi in zvestimi očmi, kakor bi bil njen oče, njen brat ali njegovo dete, z milobo, spoštovanjem in pobožnostjo, kakor da ji ga je storila njegova nesreča le še

dražjega in vrednejšega njenih čustev.

In nenadoma, premagavši svojo poslednjo slabost, v močnem vznemirjenju ljubezni in sočutja, je pritisnila svoje ustnice na razmesarjeno Rihardovo lice ter mu vrnila nežno, kakor ga je bila prejela, tisti poljub, ki mu ga je še dolgovala.

(Dajte prihodnjici)

Najhitreje do Jugoslavije
BREMEN • EUROPA
EKSPRESNI VLAK ob parniku v Bremerhaven z jamači
pripravno potovanje do L J U B L J A N E.